

Oheishuoltajan luona asuvalle lapselle tarvitaan edunvalvojan sijainen elatusapuasioihin

Toimintaohjeet

1. Huoltajat täyttävät hakemuksen edunvalvojan sijaisen määräämiseksi (hakemukseen tulee kaikkien huoltajien allekirjoitus ja 15 vuotta täyttäneen lapsen suostumus)
2. Jos esität sijaiseksi yksityishenkilöä, liitä hakemukseen hänen kirjallinen suostumuksensa.
3. Toimita hakemus ja suostumus DVV:lle turvapostilla (holhous@dvv.fi) tai postitse Digi- ja väestötietovirasto / Holhoustoimi, PL 1001, 02151 Espoo

Käsittelyaika noin neljä kuukautta. Käsittelyaika pitenee, jos liitteenä ei ole kaikkia tarvittavia selvityksiä. Päätös maksuton, jos päämiehen (lapsen) nettotulot sosiaalietuuksineen alle 8147 e/vuosi (2021).

Perusteet:

- Lapsenhuoltolain ja elatuslain muutokset 1.12.2019 alkaen
- Pääsääntönä on, että elatusapua koskeissa asioissa lasta edustaa eli lapsen puolesta sopimuksen hyväksyy huoltaja tai muu laillinen edustaja
- Uusi säännös 1.12.2019 alkaen: Huoltaja on esteellinen edustamaan lasta, jos vastapuolena on lapsen toinen huoltaja (lapsenhuoltolaki 5b §).
- Uusi säännös 1.12.2019 alkaen: Poikkeukseksi esteellisyyssäännökselle on määritelty lapsen elatuksesta annetussa laissa elatussopimuksen allekirjoittaminen tilanteessa, jossa lapsi asuu toisen vanhemman luona ja toinen huoltajavanhempi sitoutuu maksamaan elatusapua (elatuslaki 5 §).
- Silloin kun lapsi asuu oheishuoltajan luona, kyse ei ole tuosta elatuslain 5 §:n poikkeustilanteesta, minkä vuoksi oheishuoltaja huoltajana on esteellinen edustamaan lasta. -> Lapsen kaikkien huoltajien tulee yhdessä hakea Digi- ja väestötietoviraston (DVV) kautta lapselle elatusasiaan esteetön edunvalvojan sijainen, joka hyväksyy vanhempien elatussopimukset lapsen puolesta.
- Lisätietoja: <https://dvv.fi/milloin-edunvalvoja-tarvitsee-sijaisen>

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta

5 b § ([8.2.2019/190](#))
Huoltajan esteellisyys

Huoltaja ei saa edustaa lasta asiassa, jossa vastapuolena on hän itse, joku jota hän edustaa tai lapsen toinen huoltaja. Huoltaja ei saa edustaa lasta myöskään, jos huoltajan ja lapsen edut saattavat muusta syystä joutua ristiriitaan keskenään.

Laki lapsen elatuksesta

5 § ([8.2.2019/192](#))

Elatusapua koskeissa asioissa alaikäistä lasta edustaa hänen huoltajansa tai muu laillinen edustajansa. Alaikäisen lapsen edustajalla on oikeus edustaa lasta myös asiassa, joka koskee lapsen oikeutta saada elatusta lapsen täytettyä kahdeksantoista vuotta. Lapsen huoltaja voi edustaa lasta myös silloin, kun vastapuolena on lapsen toinen huoltaja, jos lapsi asuu jommankumman vanhempansa luona.